

Pohjanlepakko

Nordfladdermus
Eptesicus nilssonii

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

Rauhoitettu (LSL 9/2023)

EU:n lajikoodi: 1313

Luontodirektiivin laji (liite IV)

BOR suojelutaso suotuista, vakaa

ALP marginaalinen esiintyminen, arvioitu viereisen alueen yhteydessä

Luonnehdinta

Pohjanlepakon paino on noin 9–13 g ja siipien kärkiväli noin 24–27 cm. Selkä on mustanruskea ja selän karvojen kärjet ovat kiiltävän keltaisia. Vatsa, kurkku ja korvien tyvet ovat kellanruskeat. Väriraja kaulalla on jyrkkä. Korvalehdet, kuono ja lenninträpylät ovat mustahkot. Koon ja värityksen lisäksi lepakkolajit erotetaan toisistaan korvien ja korvankansien muodon, hampaiden, kuonon muodon, lentoräpylöiden kiinnityskohtien, lentotavan ja kaikuluotausäänten perusteella.

Elinympäristö ja levinneisyys

Pohjanlepakko on Suomen yleisin ja laajimmalle levinnyt lepakkolaji, jota tavataan pohjoisinta Lappia myöten. Se on ympäristövaatimuksiltaan joustava. Laji saalistaa puoliavomilla alueilla tai pienillä aukioilla esim. metsikön reunoissa, puistoissa, pihalla, niityillä, hakkuulla, puiden reunustamien teiden varsilla tai parkkipaikoilla. Laji välttelee ilmeisesti suurten metsien sisäosia tai laajoja aukioita. Laji pitää päiväpiilaa esimerkiksi puun koloissa tai rakennuksissa ja horrosta kellareissa, luolissa, kivikoissa tms. paikoissa, missä lämpötila ei mene pakkasen puolelle. Talvehtimisesta ja talvehtimispaikoista tiedetään Suomessa kuitenkin varsin vähän.

Nykytila ja uhkatekijät

Pohjanlepakkokanta on Suomessa elinvoimainen eikä ole tiedossa mitään erityistä sitä uhkaavia tekijöitä. Se on sopeutunut hyvin sään vaihteluihin ja ankaraan ilmastoon. Yleisesti lepakoita uhkaa lisääntymis- tai talvehtimisaikainen häirintä, sopivien lisääntymis- tai talvehtimispaikkojen puute, saalistusympäristöjen hävittäminen sekä ympäristön kemikalisoituminen esim. puutavaran suoja-aineet.

Hoitosuosituks

Pohjanlepakolle ei ole tiedossa erityisiä hoitotarpeita. Kaa-voitusten ja muiden maankäyttösuunnittelujen yhteydessä on kuitenkin syytä välttää pohjanlepakolle ja muille lepakoille tärkeiden piilopaikkojen ja saalistusalueiden hävittämistä. Poikaskolonioita tai talvehtivia lepakoita ei saa häiritä. Metsien ja puistojen kolopuiden säästäminen on monien muiden eläinryhmien tavoin myös lepakoille tärkeää. Lepakoille voidaan ripustaa myös lepakkopönttöjä lepopaikoiksi.

Lähteet

Dietz, C., von Helversen, O. & Nill, D. 2009: Bats of Britain, Europe & Northwest Africa. – A&C Black Publishers Ltd, London.

Lappalainen, M. 2002. Lepakat – salaperäiset nahkasiivet – Tammi, Helsinki. 207 s.

Tidenberg, E.-M., Liukko, U.-M. & Stjernberg, T. 2019: Atlas of Finnish bats. — Ann. Zool. Fennici 56(1–6): 207–250.
<http://www.annzool.net/PDF/anz56-free/anz56-207-250-OA.pdf>

Kuva: Eeva Saarisalo, CC-BY-NC-4.0